

vil Pengespørgsmaalet der have en betydelig Indflydelse; dersom disse Brevsretter kunne faaes med meget ringe Bekostning, vil der efter mit Sjøn Intet kunne være iveien for at begynde et Forsøg med dem, thi det er ganske vist, at under den nye Tingenes Form vil de faae Meget forud for Overretterne, men dersom man skal fordoble Overretternes Antal eller triplere eller quadruplere dem ved at anstaa nye Brevsretter, som ere kostbare i samme Forhold, som de nuværende Overretter ere, saa siger jeg, at det er det Bedste at blive idetmindste foreløbigt ved Overretterne og see at faae dem omformede saaledes, at de passe bedre til den nye Tingenes Orden, end de gjøre i den Tilstand, hvori de nu ere.

Et andet Punkt, hvorpaa den finansielle Side af Sagen efter mit Sjøn har megen Indflydelse, det er med Hensyn til Antallet af Nævningesagerne, hvorledes man skal sætte Grænsen imellem Nævningesagerne og de almindelige kriminelle Sager, om man skal bruge et bestemt Strafforhold, eller gaae efter Forbrydelsens Art. Saalænge man ikke veed, hvad Omkostninger Nævningesagerne ville medføre, tror jeg, at man nødvendigviis maa søge at beholde saa mange Sager ved de ordinaire kriminelle Retter, som Forholdenes Natur paa nogen Maade tillader.

Der er et andet Punkt, som jeg formoder vil medføre Udgifter, men som slet ikke berøres i Lovudkastet; det er Vidnerens Møde ved Nævningeretterne. Om man nu ogsaa fra Samfundets Side kan paalægge Vidnerne at møde uden Godtgjørelse og opholde sig maaskee flere Dage paa et Sted for at komme i Forhør, saa tror jeg dog ikke, at man vil være istand til at bringe uformuende Vidner, Vidner, som faktisk ikke ere istand til at tilveiebringe deres Rejseomkostninger og til at staa sig Ophold paa de Steder, hvor de maae ligge for at afvente Afhøring, tilstede uden ved at give dem Noget at leve for, og jeg er overbeviist om, at af den Slags Vidner vil der komme ikke saa tilstede ved hver Nævningerets Sættelse. Udcastet paalægger jo forfømmelige Vidner et meget stort Ansvar, men dersom en Mand oplyser, at han ikke har havt saa mange Penge,

at han har kunnet begive sig efter et kort Varsel til det Sted, hvor Retten er sat, skal det saa ansees for at være en gyldig Undskyldningsgrund, eller skal han straffes med Mulkt eller anden Straf, eller skal han fængselig indfættes — det kan Dommeren gjøre — og desuden paadrage sig Erstatningsansvar? Jeg tror ikke, det gaaer an at lægge saadanne Byrder paa Folk, der ikke ere istand til at bære dem, og det er et af de Punkter, hvor der vil komme til at gaae Penge med fra Statskassens Side.

Der er dernæst i det første Affnit af Udcastet indblandet et Spørgsmaal, som efter min Mening forjener en omhyggelig Underfølgelse, inden det afgjøres; det er Spørgsmaalet om de kjøbenhavnske Rettsforhold. Jeg seer slet ikke Sagen fra den Side, hvorfra den er bleven debatteret mellem det ærede Medlem fra Holbø Amt 5te Valgkreds (E. Rimestad) og Justitsministeren, nemlig om, hvorvidt Overrettens Justitiarius kan holde Ret med omtrent 30 andre Udsessorer; det vil jeg overlade til de to ærede Mænd at afgjøre; men jeg seer Sagen fra en anden Side, nemlig at saaledes som dette Forslag foreligger, saa opretter man en kjøbenhavnsk Rettskreds, hvori der, paa Lidt nær, lever 200,000 Mennesker; alle disse 200,000 Mennesker skulde paa en Maade i deres Retshjælp være afhængige af det Valg, som træffes med den Mand, som sættes til Justitiarius i Overretten, og dette kan vistnok paa ingen Maade være rigtigt. Dernæst er efter min Mening og efter den Erfaring, jeg i længere Tid har gjort, det kjøbenhavnske Retsvæsen meget forvasket, og det kan ikke være Andet, naar det er slikt ud, hvad Underrettspleien angaaer, mellem to forskellige Retter, der slet ikke staae i nogen indbyrdes Forbindelse; det kan ikke være Andet, naar den kjøbenhavnske Underret tillige skal være Overret, naar der under den kjøbenhavnske Overret skal være en heel Deel forskellige Afdelinger, som i det Væsentlige befatte sig med administrative Handlinger. Der findes, hvad de egentlige judicielle Spørgsmaal angaaer, den største Inkonssekvens i de Regler, hvorefter Rettspleien skeer i Kjøbenhavn; man har under Hof- og Stadsretten Afdelinger, hvis Domme ene kunne apelleres til Højesteret,